ادامه از صفحه اول

مخرب‌تر از خشک‌سالی و دروغ

بـه بیـان دقیق‌تر متولیـان امر بـرای محقق‌کردن هدف غیرکارشناسـی «کمک به نورچشمی‌ها» شیوه‌ای غیرکارشناسـی بـه‌کار گرفته‌اند: تخریب بنیـان اعتماد به مدارک تحصیلی دانشـگاهی. فکـرش را بکنید کدام کارشناس نخبه‌ای می‌پذیرد که دو دانشجو با رتبه آزمون ۲ و ۸۷هزارو ۹۴۸ در یک کلاس کنار هم بنشینند و علم پزشـکی بیاموزند؟ اتفاقی که فقط در کشـور ما امکان وقـوع دارد.نتیجه مشـخص این بی‌اعتنایـی به دانش کارشناسی، تشدید جریان مهاجرت نخبگان خواهد بود.

۲ - قیم‌مآبـی و خودرأیـی دولتمردان:با گسـترش روحیه قیم‌مآبی بین مدیران ارشد و دولتمردان، از یک سو جامعه از دسـتاورد خرد جمعی محروم می‌شود و توان خود را بـرای رویارویی با بحران‌هـا و یافتن راه‌حل‌های مدبرانه از دسـت می‌دهد و از سوی دیگر، اعتماد عموم مـردم از مدیریت جامعه سـلب می‌شـود. طبع آدمی برخورد قیم‌مآبانه را برنمی‌تابـد. قرآن کریم در آیه ۱۵۹ سـوره آل‌عمران پیامبر اکرم را به مشـورت با مردم امر کـرده و علت روی‌آوردن مردم به ایشـان را نرم‌خویی و مدارا می‌داند.نظام جمهوری اسلامی از همان ابتدای کار با مراجعه به آرای مردم شـکل گرفت و تعدد مراجعه به مردم در سـال‌های گذشته نشـان از این باور دارد که مردم ولی‌نعمت و ارباب هستند و با نظر و خواست آنان است که جامعه اداره می‌شـود و راه خود را بازمی‌یابد. بـا این حال در چند سـال گذشـته برخی سـخنوران و سیاسـیون به‌ویژه به دنبال طرح مقوله همه‌پرسـی از جانـب رئیس‌جمهوری به‌سـرعت وارد میدان شـدند و بـا توجیهاتی عجیـب و غریب چنین درخواسـتی را تخطئـه می‌کنند. تداوم چنین رویه‌ای این باور را در ذهن شهروندان حاکم می‌کند که گویی از دید برخی صاحبان قدرت رأی مردم و خواست آنان ارزشی ندارد.

۳ - بی‌اعتنایـی بـه منافـع ملی:بـا افزایش درجه درهم‌تنیدگی اقتصادهای ملی، رقابتی سرسـختانه بین کشورها برای کسب رتبه بالاتر در سلسله‌مراتب اقتصاد جهانی در گرفته است. در بسیاری از کشورها اولویت اول موردتوجه سیاست‌گذاران و دولتمردان، توسعه کشور و حفظ منافع ملی اسـت. اخیرا نخست‌وزیر مالزی اعلام کرد دولت این کشور ناگزیر شده با اعمال محدودیت برای ایرانیان، برای آنها دشواری‌های جدیدی ایجاد کند. این به آن معنی اسـت که دولت مالزی موظف به حفظ منافع ملی کشور است و این هدف در گرو آن است که به‌ناچار با قطب نامردان عالم همراه شود. زیرا اگر از این همراهی ناخواسته سر باز بزند، باید خسارتی بزرگ متحمل شود. در چنین فضایی، سیاست‌زدگی که نتیجه آن بی‌اعتنایی یا حتی کم‌اعتنایی به منافع ملی است، خسارتی بزرگ را به کشـور تحمیل می‌کند و فرصت رشد و توسعه آینده را از کشـور می‌گیرد. به‌عنوان نمونه اسـتفاده‌نکردن از موقعیت کریدوری ایران بر سـر راه ارتباط هوایی شـرق آسیا با غرب اروپا کشـورمان را از درآمدی بسیار بزرگ و موقعیتی عالی محروم کرده و موقعیتی رشک‌برانگیز را نصیب ساحل جنوبی خلیج فارس کرده است، به‌گونه‌ای که اینک فـرودگاه دوبـی روزانه بیش از هـزار پرواز را مدیریت می‌کند و ما فقط در حال تماشـای این موفقیت بزرگ هستیم.به‌طوری‌که ملاحظه می‌شود، خسارت این سه بلا می‌تواند به‌مراتب بزرگ‌تر از خسارت ناشی از بروز خشک‌سالی، یا حمله نظامی دشمن باشد.

معضلات افزایش قیمت بنزین

چراکـه حمل‌ونقلی که بـا بنزین انجام می‌شـود یا هر فروشـنده‌ای که پول اضافی بنزیـن را می‌پردازد، باید این مابه‌التفـاوت را از مصرف‌کننـده دریافت کند. در این شـرایط، هزینه زندگی یکباره بالا مـی‌رود که البته درصد آن را کارشناسـان مرکز آمار و بانـک مرکزی می‌توانند در گروه‌های مختلف درآمدی و کالا و خدمات تخمین بزنند. مجموع اینها نشـان می‌دهـد اجرای سـهمیه‌بندی به شکلی که اعلام شـده، راحت‌ترین برنامه قابل اجرا برای مجریان است، اما به سود مردم نخواهد بود. در عین حال، سـخنان مطرح‌شده از سوی مقامات ارشد دولت مبنی بر بازتوزیـع درآمدهای حاصل از اصلاح نرخ بنزین در قالب افزایـش یارانه، علامت سـؤال‌های بزرگ‌تـری را ایجاد می‌کنـد. مگر از زمان حذف یارانه حامل‌های سـوخت و توزیع همگانی یارانـه ۴۵هزارو۵۰۰ تومانی، بارها و بارها، اقتصاددانان طیف‌های مختلف با دیدگاه‌های بسیار متنوع، اشـتباه‌بودن این نوع توزیـع را بیان نکـرده بودند؟ دکتر روحانی با نقد همین شـرایط، رأی بخشی از جامعه را به خود اختصاص داد. با وجود اینکه همکارانم در معاونت رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه، تلاش بسـیاری برای تکمیل بانـک اطلاعاتی خانوارهای ایرانی کرده‌اند، اما اراده‌ای در سـطوح کلان تصمیم‌گیر برای حذف گروه‌های برخوردار وجود نداشـت. در عین حال به نظر نمی‌رسد دولت هم از نظـر بودجه‌ای و ارزی در شـرایطی باشـد که نخواهد از منابـع حاصل از این افزایش قیمـت بنزین بهره ببرد و احتمالا این نیز یکی از انگیزه‌ها بوده اسـت؛ چراکه همه می‌دانند منابع دولت تا چه حد تحت فشار تحریم‌ها قرار گرفته اسـت. حتی اگر به شـکل فرضی، بازتوزیعی برای جبران ناکافی‌بودن حقوق و دسـتمزد صورت بگیرد، آثار تورمی و روانی این افزایش قیمت به مراتب بالاتر از بسته جبرانی احتمالـی خواهد بود. نگارنده حتما برای اصلاح قیمت بنزین و حتی کسـب درآمد از آن برای دولت، سراغ روش‌های متکی بر اطلاعات دقیق که در جوامع پیشرفته در بانک‌هـای اطلاعاتی و حتـی در بانک‌های اطلاعاتی کشـور خودمان نیز تا حدی وجود دارد، می‌رفتم و تلاش می‌کردم از سایر راهکارهایی که از سوی برخی پژوهشگران اقتصادی پیشنهاد شده است، استفاده کنم. به هر تقدیر، در شرایط فعلی و از امروز که آغاز هفته کاری است، کنترل بار تورمی و جلوگیری از بروز مشـکلات اجتماعی از وظایفی اسـت که اجرای آن با ابزارهای فعلی در اختیار دولت، از هر زمان دیگری دشوارتر به نظر می‌رسد.

مقام معظم رهبری با عفو ۳۵۵۲ نفر از محکومان موافقت کردند

عفو محکومان امنیتی برای نخستین‌بار

شرق: به مناسـبت میلاد پیامبر (ص) و امام جعفر صادق (ع)، رهبر انقلاب با پیشنهاد عفو و تخفیف مجازات سـه هزار و ۵۵۲ نفر از محکومان محاکم عمومـی و انقلاب، سـازمان قضائی نیروهای مسـلح و تعزیـرات حکومتی موافقت کردند. درحالی‌که تعداد عفوشدگان اعیاد اسلامی مذکور جزء موارد نادر اسـت، اما مهم‌ترین ویژگی، نامه ارسال‌شـده از سوی ابراهیم رئیسی به رهبر انقلاب اسلامی مبنی‌بر درخواست عفو و بخشش تعدادی از محکومان امنیتی (شـامل ۳۲ نفر از محکومان رسـانه‌ای و دانشجویی) است که برای نخستین‌بار رخ داده و مورد موافقت رهبر انقلاب قرار گرفته است، ازاین‌رو این موضوع بسیار مورد توجه قرار گرفته.

عفو و بخشودگی محکومان به مناسبت اعیاد اسلامی بسیاری را از تعزیر و مجازات رهانده، ازاین‌رو اهمیت بسیاری دارد، اما مسئله مهم این است که حتی در عفو گسترده سـال گذشته به مناسبت ۴۰ سالگی انقلاب که بیش از ۵۰ هزار محکوم عفـو دریافت کردند هم محکومان امنیتی با حبس بیش از یک سال، جایی در میان بخشـودگی‌ها نداشتند چه رسد به عفوهایِ موردی که هرگز نام محکومان امنیتی و سیاسی در لیست پیشنهادی قوه قضائیه قرار نگرفته بود، زیرا دستگاه قضا تا پیش از این نگاهی بسیار سخت‌گیرانه نسبت به زندانیان سیاسی و امنیتی داشته است.

برای اولین‌بار تعدادی از محکومان امنیتی عفو شدند

در حالی که قرارگرفتن نام متهمان امنیتی، رسانه‌ای و دانشجویی در میان افراد دارای شـرایط عفو، خلاف رویه عادی قوه قضائیه بوده است سخنگوی قـوه قضائیه با اشـاره به عفو تعـدادی از محکومان گفته اسـت: تعدادی از اصحاب فرهنگ و هنر و رسـانه که در دوره‌های گذشـته محکومیت پیدا کرده بودند و محکومیت آنها در حال اجرا یا در آسـتانه اجرا بود، در لیسـت پیشنهادی قوه قضائیه گنجانده شد. غلامحسین اسماعیلی توضیح داده است: خوشـحالیم که در ایام میلاد پیامبر اکرم (ص) و امام جعفر صادق (ع) رهبر معظم انقلاب با پیشنهاد ریاست قوه قضائیه مبنی‌بر عفو تعدادی از محکومان موافقت کردند و این عفو با عفوهای ادوار گذشـته که لیست واجدان شرایط بـه محضر مقام معظم رهبری تقدیم می‌شـد تفاوت‌هایی دارد. وی به بیان این تفاوت‌ها پرداخت و گفت: معمولا در عفوهای موردی که لیست تنظیم و تقدیم مقام معظم رهبری می‌شد، عدد مشمولان عفو بین ۷۰۰ تا هزار نفر بود؛ اما در این مرحله عددی معادل سـه هزارو ۵۵۲ نفر از محکومان دادگاه‌های عمومی، انقـلاب، نظامی و تعزیرات حکومتی مورد عفو مقام معظم رهبری قرار گرفتند کـه در عفوهای موردی، این تعداد، یک عفو بی‌سـابقه اسـت. سـخنگوی قوه قضائیه خاطرنشـان کرد: برخلاف بسـیاری از عفوهای دیگر که معمولا محکومان امنیتی مسـتثنا می‌شدند و سهمی در لیست عفوهای پیشنهادی نداشتند، با تدبیر خاص ریاست قوه قضائیه، تعدادی از محکومان امنیتی، تعدادی از دانشجویانی که در حوادث سال‌های اخیر محکومیت پیدا کرده بودند و تعدادی از اصحاب فرهنگ و هنر و رسانه که در دوره‌های گذشته محکومیت پیدا کرده بودند و محکومیت آنها در حال اجرا یا در آسـتانه اجرا بود، در لیست پیشنهادی قوه قضائیه گنجانده شد.

انواع عفو و شرایط آن

طبق بند ۱۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی، عفو یا تخفیف مجازات محکومین در حدود موازین اسلامی پس از پیشنهاد رئیس قوه قضائیه، جزء اختیارات مقام معظم رهبری اسـت. البته به‌طورکلی، عفـو دو نوع «عمومی و خصوصی» اسـت. عفو عمومی به موجب قانون مقرر می‌شـود، امـا عفو خصوصی از سـوی بالاترین مقام رسـمی کشـور، یعنی مقام معظم رهبری به گروهی از محکومان اعطا می‌شـود و برخلاف عفو عمومی احتیـاج به تصویب قانون نـدارد. عفو خصوصی مختص مرحله بعد از صدور حکم قطعی اسـت و تا پیش از قطعیت حکم محکومیت قابل اعمال نیسـت. درباره تفاوت آثار عفو عمومی و خصوصی بین حقوق‌دانان اتفاق‌نظر وجود دارد و همگی معتقدند کـه عفو خصوصی موجب معافیت محکوم کیفری از اجرای کیفر مورد عفو است، اما آثار محکومیت کیفری جز کیفر اصلی و هرآنچه در حکم عفو به آن تصریح شـده باشد، به قوت خود باقی است، درحالی‌که «عفو عمومی» همه آثار محکومیت کیفری را از بین می‌برد، جز آنچه در حکم عفو استثنا می‌شود.

در رابطه با عفوِ موردی که در خبر فوق به آن اشـاره شـده است نیز باید توضیح داد که اسـاس آن بر رفتار و کردار زندانی در زندان است، به‌طوری‌که پیشـنهاد اعطای عفو در کمیسـیونی به همین نام ارائه می‌شـود و سپس با درنظرگرفتن مواردی مانند شرکت زندانی در فعالیت‌های مذهبی، اصلاحی و مانند اینها برای او درخواست عفو خواهد شد. «رأفت اسلامی» بهترین عنوان برای عفوهای مناسبتی به زندانیان است، زیرا از یک‌سو می‌تواند تأثیری عمیق و ماندگار بر ادامه رفتار زندانی در بیرون از زندان و خانواده او بگذارد و از سوی دیگر، سـایر زندانیان را به رویکردهایی مانند عفو در اعیاد و تشویق آنها برای رفتار پسندیده در زندان آگاه کند.

البته همه زندانیان با شرایط یکسان نمی‌توانند از عفو بهره‌مند شوند، زیرا عفو و رأفت اسلامی تاکنون شامل حال محکومان امنیتی نشده است. اما برای اولین‌بار عفوِ موردی شامل محکومان امنیتی و رسانه‌ای قرار گرفته که در نوع خود بی‌نظیر اسـت که شـاید آن را باید در تغییر رویکرد دستگاه قضا بعد از تغییر رئیس قوه قضائیه دانسـت. قوه قضائیه در چند ماه اخیر با دستورهای قاطع حجت‌الاسـلام رئیسی در برخورد منصفانه با محکومان دادگاه انقلاب و عدم سـخت‌گیری قضات محاکـم در رابطه با محکومان سیاسـی روندی اصلاحی در پیش گرفته که سبب افزایش رضایتمندی از این دستگاه در میان عموم جامعه شده است.

همایش طالقانی و زمانه ما در دومین روز خود پایان یافت

فراخوان طالقانی به اسلام اجتماعی

همایش «طالقانی و زمانه ما» روز پنجشـنبه در دومین روز خود برگزار شـد و به کار خود پایان داد. در این همایش سـارا شـریعتی، عضو هیئت علمی دانشـکده علوم اجتماعی دانشـگاه تهـران، ضمن یاد نام و خاطره روان‌شـاد اعظـم طالقانی که او را یکی از شاخص‌ترین فرزندان فکری آیت‌الله طالقانی نامیـد، به بیان سـخنان خود با عنـوان «بازخوانی میـراث طالقانـی، فراخـوان به اسـلام اجتماعی» پرداخـت و گفت: «طالقانی را به‌عنوان شـخصیتی دینی و سیاسـی می‌شناسـیم. شـخصیتی دینی به دلیـل موقعیت ایشـان به‌عنوان آیت‌الله و مفسـر قرآن و همچنین به‌عنوان شـخصیتی سیاسی که با فعالیتش در نهضـت مقاومت ملی، نهضت آزادی ایران و بعدها هدایت جنبش انقلابی مردم شناخته می‌شـود. ازاین‌رو او اغلب یکـی از رهبران مذهبی انقلاب معرفی شده است».

شریعتی با تأکید بر اینکه جنبه اجتماعی طالقانی کمتر مورد توجه قرار گرفته اسـت، خاطرنشان کرد: «محـور بحث من این اسـت که طالقانـی، جدا از نقش دینی و سیاسی‌اش یکی از چهره‌های شاخص اسـلام اجتماعی اسـت. اسـلامی که دغدغه‌اش تحـول اجتماعـی اسـت و روش آن، درآمیختن با جامعـه و توجه بـه جامعه به مثابه حـوزه‌ای نه جدا اما مسـتقل از قدرت سیاسـی، در کلام و کردار او وجود دارد». این استاد جامعه‌شناسی با تأکید بر اینکه اسـلام اجتماعی میراث زنده طالقانی است، تصریـح کرد: «این میراث اما بـه این عنوان مغفول ماند؛ چراکه کاملا مفهوم‌پردازی نشـد، مصادیقش شناسـایی و معرفی نشد و به حاشـیه رانده شد و امروز که باز جامعه درگیر مسـائل جدید اجتماعی اسـت و باز مسـئله اجتماعی در صدر مسـائل ما قرار گرفته اسـت، نیازمند ارجاع به این میراث زنده؛ اما خاموش هسـتیم. بازخوانی این میراث، درواقع فراخوانی به اسلام اجتماعی است؛ ایده‌ای قدیمی؛ اما به حاشـیه رانده‌شده». او در ادامه سخنان خود به تشـریح معنای اسـلام اجتماعی و تاریخچه آن پرداخـت و علـت مهجوریت آن در مقابل اسـلام سیاسی را تبیین کرد.

همچنین مولوی عبدالحمیـد، امام‌جمعه اهل سنت شهر زاهدان، هم در این همایش سخن گفت. او تأکید کرد: «ما از نزدیک آقای طالقانی را ملاقات نکردیم؛ اما از افکارشان به ما درحالی‌که در استان دورافتاده هستیم، رسیده است و تا حدودی با ایشان آشـنایی داریم. ایشان از علمای برجسته ایران‌زمین هسـتند که دارای فکری روشن بود و توانایی تجزیه و تحلیل مسـائل علمی، شـرعی و مسـائل عصر و زمـان ما در دنیا صاحب تحلیل بودند و شـرایط خودشان و نیازهای بشریت و مسلمین را کاملا درک می‌کردند و تحلیل می‌کردند. ایشـان چهره ملی و جهانی بودند که به اوضاع و احوال مسـلط بودند و به تاریخ خودشـان آشنا بودند. روی وحدت امت اسـلامی که قرآن فرموده اسـت: امت شـما امت واحده است، تأکید داشـتند و انسان‌های اندیشمند از تعصـب، واگرایـی، افـراط و تفریـط همیشـه رنج می‌برند».

او با اشاره به مضرات تعصب گفت: «انسان‌هایی که الله به آنها علم و حکمت داده، مسـائل را درک می‌کنند و می‌فهمند که تعصبات مایه عقب‌ماندگی اسـت و افراط و تندروی در هرجا نقصان دارد، هم برای خودش و هم برای جهان اسلام و هم بشریت. حالا در یهودیت، مسـیحیت، بوداییان یا مسلمانان. تعصب گرایش‌های مختلف اسـلام هـم دیدگاه را محدود می‌کند و هم برای جهان اسلام نقصان دارد. طالقانی از طرف آیت‌الله بروجردی از مراجع بزرگ و نامدار ایران، مأمور شـدند به مصر که از مراکز بزرگ

عکس: داوود قهردار، جماران

تاریخی است، بروند و کلام بروجردی را منتقل کنند».

او در ادامه سخنان خود خاطرنشان کرد: «اسلام دو محـور دارد که اگر به آنها توجه کنیم، می‌بینیم دین ما به چه اندازه وسیع، دین اعتدال و میانه‌روی است. دو محور عظیم که باید مـورد توجه قرار گیرد، یک: رب‌العالمین است. همه ما و همه کسانی که رهبران دینـی بودند، هـم در منافع دینی اندیشـیدند و هم منافع دنیوی، محور عظیم خود را رب‌العالمین قرار دادند. ما در هر شرایطی باشیم باید مراعات پروردگار را بکنیم. زمانی به سـعادت می‌رسیم که خشنودی پروردگار برای ما مطرح باشـد». مولوی عبدالحمید محور دوم را مردم دانست و افزود: «دین برای مردم آمده و همه جهان در خدمت انسـان هسـتند و این کره خاکی، جمیع آن برای انسـان است و اگر انسان نبود، مظاهر قدرتش ظاهر نمی‌شـد. خدا انسـان را مـورد لطف قرار داده اسـت و به‌همین‌دلیل خلیفه خدا روی زمین قرار گرفته است».

او تصریـح کرد: «اگر ما تنهـا به الله توجه کنیم، به مسـئولیت‌مان رسـیدگی نکرده‌ایـم و هدف را فراموش کـرده و به انسـانیت توجه نداشـته‌ایم. پیامبران الهی و اندیشمندان فرهیخته و روشنفکران دنیا همیشـه این نکات را در نظر داشتند که باید، نه به خدا پشـت کنیم و نه به انسان‌ها؛ بلکه همواره در راسـتای منافع توجه به انسـان فکر کنیم. وقتی زندگی پیامبر را بررسـی می‌کنیـم، می‌فهمیم چه اندازه برای انسان‌ها، آزادی قائل شده است و چقدر قرآن به آن معتقد اسـت تا حدی که می‌فرماید: لا اکراه فی الدین. اگر کسـی سعادت را نخواهد، هیچ اجبـاری برای او وجود ندارد. راه غلط و درسـت از هم واضح شـده اسـت و هرکس به راه خود عمل بکند. رب‌العالمین می‌داند چه کسـی اهل هدایت اسـت. زندگی و رفتار پیامبر با یهودی‌ها و ملاقات و عیادت و رفت‌وآمد یهودیان در مدینه نشان می‌دهد کـه پیامبر اهل مروت و رواداری بود». او در توضیح رواداری پیامبـر تأکید کرد: «در صدر اسـلام پیامبر موارد مختلفی از رواداری را نشـان داد، مسلمانی را که غیرمسـلمان را به قتل رسـانده بود، با وجود اعتراض‌های بسیار، قصاص کرد و این همان عدالتی در اسلام است که طالقانی بر آن تأکید دارد».

امام‌جمعه اهل سنت در شهر زاهدان با تأکید بر اینکه اگرچه بخشـی از آیات برای مؤمنان است؛ اما بیشتر آیات برای همه انسان‌هاست، افزود: «روز فتح مکه پیامبر فرمود امروز روز رحمت اسـت، پیامبر به همه امان داد و اجازه نداد کسـی کشـته شود؛ مگر کسـی که قتل انجام داده بود. حتی پیامبر فرمود در آن روز کسـی حق ملامت ندارد. زندگی پیامبر همه گذشـت است، همه سعه صدر است، همه مساوات اسـت. جزیره‌العرب طوری بود که کسی حاضر نبود بر آنها حکومت کند؛ اما با سـلوک پیامبر مردم دین خود را تغییر دادند، تغییردادن دین سـخت اسـت. این اشتباه محض است که کسانی فکر می‌کنند دین با شمشـیر به وجود آمده. دین بـا اخلاق به وجود آمده است». او با اشاره به اینکه جهاد پیامبر دفاعی بوده اسـت؛ نه تهاجمی، خاطرنشان کرد: «پیامبر با کسانی گفت‌وگو می‌کرد که منطق گفت‌وگو نداشتند و آزادی و حقوق مردم مظلوم را سلب کرده بودند. به‌همین‌دلیل تهاجـم برد تا مردم را آزاد کند؛ وگرنه کسـانی بودند که دین متفاوتی داشتند اما پیامبر به دلیل این تفاوت دین، با آنها جنگ نکرد و آزادی آنان را سلب نکرد متأسـفانه امروز مسلمان‌های جهان برداشت‌های نامتعادل و ناهمخوانی از قرآن و سیره پیامبـر دارند؛ به‌ویژه درباره جنـگ و جهاد. پیامبر و قـرآن می‌گوید فقط با کسـانی بجنگید که با شـما می‌جنگند و در برابر آنها از سـرزمین‌های اسـلامی دفاع کنید».

سخنگوی شورای نگهبان:

اگر اشکالی در قانون انتخابات می‌بینید، چرا قانون را اصلاح نمی‌کنید؟

عباسـعلی کدخدایی، سـخنگوی شـورای نگهبان، در سخنانی در اختتامیه همایش سراسـری هیئت‌های نظارت بـر انتخابات مجلس با بیان اینکه من شـخصا از دانشجویان خواسـته‌ام که شورای نگهبان را نقد کنند، چرا که ما از نقد نمی‌ترسیم، بلکه آن را راهگشا هم می‌دانیم، اظهـار کرد: «البته افتـرا و هجمه با نقد فرق دارد و این خوب نیسـت که مسـئولی با جریان هجمه‌ها همراه شـده و افترا بزند؛ مثلا می‌گویند شـورای نگهبان انتقادپذیر نیست، شورای نگهبان انتقادپذیر است اما در برابر حرف حساب، نه در برابر حرف‌های ناحساب؛ ما در برابر حرف‌های ناحساب ناشـنوا هسـتیم». او همچنین در انتقاد به سخنانی که برخی اصلاح‌طلبان در چنـد وقت اخیر مطرح کرده‌اند، گفته اسـت: «برخی اعـلام کردند که اگر مـا به مردم نگوییم، مردم پـای صندوق نمی‌آیند؛ بـه آنها پیغام دادم که مردم دیگر به حرف شـما گوش نمی‌دهند؛ عده دیگری گفتند مشارکت مشـروط، برای چه کسی شرط می‌گذارید، برای شورای نگهبان؟ شورای نگهبان مگر شرط‌پذیر است؟».

سخنگوی شورای نگهبان همچنین درباره سخن اخیر رئیس‌جمهور مبنی بـر اینکه احراز صلاحیـت را به مردم واگذار کنیـم، تصریح کرد: «سؤالمان این است که شما چرا قانون را اصلاح نمی‌کنید؟ سیاست‌های کلـی انتخابات، قبـل از انتخابات ریاسـت‌جمهوری اخیر ابلاغ شـد و علی‌رغم تلاش‌های ما، لایحه جامع انتخابات و طرح مجلس به نتیجه نرسـید. اگر اشـکالی در قانون انتخابات می‌بینید، چرا قانون را اصلاح نمی‌کنید؟! احراز صلاحیت یک امر منطقی است».

صحبت‌های اخیـر عباسـعلی کدخدایی ناظر به مواضعی اسـت کـه خاصه اصلاح‌طلبان و در بزنگاه‌هایی حسـن روحانـی در انتقاد به شورای نگهبان داشته‌اند. اصلاح‌طلبان چندی پیش از مشارکت مشروط در انتخابات سـخن گفتند که با واکنش‌های متفاوتی روبه‌رو شـد. برای نخسـتین‌بار این بحث توسـط سعید حجاریان مطرح شـد؛ او گفته بود اصلاح‌طلبان باید به‌صورت مشروط وارد انتخابات شوند و درصورتی‌که شـروط آنها محقق نشـد، عطای انتخابات را به لقای ببخشـند. از این صحبـت برخی دفاع کردند و برخی نیـز آن را به‌منزله تحریم انتخابات قلمـداد کردند و گفتنـد اصلاح‌طلبان با تحریم انتخابـات نفعی از آنِ خود و کشـور نمی‌کنند؛ برای مثال بهزاد نبـوی بارها و بارها اعلام کرد نیروهای اصلاح‌طلب باید بدون هیچ قید و شـرطی در انتخابات حاضر شـوند. در این میان برخی از افراد این جبهه سیاسی هم راه میانه‌ای در پیش گرفتند و سـخن از هم‌اندیشی با شورای نگهبان را پیش کشیدند و گفتند با مذاکره می‌توان رد صلاحیت‌ها را به حداقل رساند. در تمام این مدت شـورای نگهبان یک سـخن واحد را مطرح می‌کرد؛ اینکه شورای نگهبان آنچه را در قانون آمده، اجرا می‌کند و سـلیقه‌گرایی درباره احراز صلاحیت‌ها جایی نـدارد. در نهایت اصلاح‌طلبان تصمیم گرفتند در هر حوزه انتخابیه لیسـت‌های انتخاباتی ارائه کنند؛ اما اگر بخشـی یا تمام یک لیسـت در یک حـوزه انتخابیه با عدم احراز صلاحیت مواجه شـد، دیگر نامـزد جدیدی ارائه نمی‌کنند. آخرین واکنش به شـورای نگهبان هم مربوط می‌شـود به سـخنان اخیر حسـن روحانی که گفته بود باید تصمیم‌گیری درباره صلاحیت نامزدها به مردم واگذار شود.

کدخدایـی در بخـش دیگری از سـخنانش دربـاره اهمیت حضور حداکثـری مردم در انتخابات گفته اسـت: «اگـر می‌خواهیم انتخابات پرشـور باشد، حمله به شـورای نگهبان، قوه قضائیه و نیروهای مسلح، انتخابات را پرشور نمی‌کند؛ شورای نگهبان همان شورای نگهبانی است که شـما از دل آن بیرون آمده‌اید، شورای نگهبان همان شورای نگهبانی است که دولت‌ها و مجلس‌های مختلفی از دل آن بیرون آمده‌اند؛ تصور شما غلط است، شورای نگهبان باشگاه سیاسی نیست».

او همچنیـن گفت شـورای نگهبان مدافع حقوق مردم اسـت: «ما معتقدیم که شورای نگهبان با توجه به اختیاراتی که دارد، اتفاقا مدافع حقوق مردم است. ما باید مراقبت کنیم که افراد صالح به مجلس بروند و حقی هم از کسـی تضییع نشود. فساد مالی، فساد اخلاقی و ضدیت با حاکمیت سه عاملی است که شورای نگهبان در بررسی صلاحیت‌ها به آنها توجه دارد. حتی اگر کسـانی با دامن‌زدن به اختلافات قومیتی برای انتخابات تلاش می‌کنند، قطعا صلاحیتشان تأیید نخواهند شد. واقعیت این است که قانون انتخابات نسـبت به تخلفات و جرائم نگاه حداقلی دارد و در واقـع جرائم جدید و عملکردهای جدید در قانون فعلی دیده نشـده است». کدخدایی در پایان از تلاش شـورای نگهبان برای حضور افراد صالح در انتخابات سـخن گفت: «امیدوارم امسال شاهد مشارکت پرشـور و انتخابات سالمی باشیم. البته قانون فعلی یک قانون حداقلی اسـت، ولی درعین‌حال ما بایـد تلاش کنیم افراد صالـح وارد مجلس شـوند و این افراد صالح باید از هر جهت صالح باشـند و شایستگی هم همان‌طور که رهبری در سیاسـت‌های کلی مطرح کردند، باید به‌صورت جدی مد نظر قرار گیرد».

روزنه

سخنگوی قوه قضائیه:

استرداد اموال برعهده دولت است

● **شـرق:** غلامحسـین اسـماعیلی دیروز دوباره به روحانی پاسـخ داده اسـت. سـخنگوی قوه قضائیه درباره اظهارات رئیس‌جمهور و همچنین یکی از موارد مطروحـه با عنـوان موضوع دو میلیـارد دلار، گفت: آنچه قبلا توضیح دادیـم راجع به پرونده محکومیت بابـک زنجانی و اموالـی بود که از او پیگیری شـد و توانستیم به دولت و وزارت نفت اعاده کنیم. موضوع دو میلیارد دلار، موضوعی غیر از پرونده بابک زنجانی و پرونده‌ای در سیسـتم وزارت خزانه‌داری و دسـتگاه قضائی آمریکاست. او ادامه داد: بعد از سرمایه‌گذاری این اوراق از سـال ۱۳۸۲ دولت آمریکا به بهانه واهی نقش ایران در حوادث تروریسـتی کشورهای مختلف که هیچ‌گونه ارتباطی به کشور جمهوری اسلامی ایران نداشت، اقدامات قضائی علیه جمهوری اسلامی ایران را آغاز کـرد و وزارت خزانـه‌داری آمریکا و همچنین دسـتگاه قضائی این کشور به انسداد و مصادره اموال و دارایی‌هایـی که ابتدائا در بانک آمریکایی داشـتیم، مبـادرت کردند. سـخنگوی قوه قضائیـه گفت: این اوراق قرضه دلاری توسـط یک مؤسسـه بین‌المللی ثبت‌شـده در لوکزامبرگ به‌نام مؤسسـه کلیر استریم تضمین شـده بود و نزد او به امانت گذاشته شده بود. اسماعیلی تصریح کرد: فرایند قضائی این اوراق از سال ۱۳۸۲ آغاز شـد و تا سال ۱۳۹۵ ادامه داشت و مراحل رسـیدگی اولیه، حکم اولیه دادگاه، دادگاه تجدیدنظر، اعتراض به آن، تجدیدنظـر مجدد، اعتراض به دادگاه قانون اساسـی آمریکا و رسـیدگی آنها و اعتراض به دیوان عالی کشـور آمریکا و رسیدگی آنها دوره‌ای ۱۳ ساله را زمان برد. سخنگوی قوه قضائیه یادآور شد: در سـال ۱۳۹۵، این موضوع در شورای عالی امنیت ملی مطرح می‌شود و پیشنهاد دولت این بوده که با مصوبه شـورای عالی امنیت ملی صرفا متولیان بانک مرکزی دولـت قبل از دوره آقای روحانـی تحت تعقیب قرار گیرند و مؤاخذه شـوند که چرا این اوراق را در فرصت مناسـب از آمریکا خارج نکردند، ولی مصوبه شورای عالی امنیت ملی این شـده اسـت که اگر قرار اسـت تعقیب و بررسـی انجام شود، باید نسبت به مسئولان بانک مرکزی و مقامات ذیربط در دولت فعلی، دولت قبل از دولت آقای روحانـی و دولت ماقبل آن، یعنی همه دولت‌مردانی که در این فرایند نقش داشتند، امر بررسـی انجام شود که این موضوع در دوره مسئولیت ریاسـت قبلی دسـتگاه قضا به قوه قضائیه منعکس شـده اسـت و به دادسـرای عمومی و انقلاب تهران ارجاع شده است. اسـماعیلی افزود: پرونده‌ای صرفا در راستای بررسی اینکه آیا دولتمردان و متولیان بانک مرکزی در دولت‌های مختلف که در این زمینه قصور و کوتاهی انجام داده‌اند یا خیر، تشکیل شده ولی بازپرس گزارش ارسالی را ناکافی دانسته و استعلامات زیادی از بانک مرکزی، وزارت اقتصاد، وزارت اطلاعات، مجمع تشـخیص مصلحت نظـام، دبیرخانه شـورای عالی امنیت ملی و بخش‌های مختلف انجام داده تا ماهیت موضوع برای او روشـن شـود. او ادامه داد: برخی از دسـتگاه‌ها خیلی با تأخیر به استعلام‌ها پاسخ دادند، به‌گونه‌ای که وزارت اطلاعات استعلام سال‌های قبل را در شـهریور ۱۳۹۸ پاسـخ داده و ایـن پرونده روال عـادی معمولی رسـیدگی خود را طـی می‌کرد و در دوره ریاسـت فعلی قوه قضائیه هیچ مکاتبه‌ای برای پیگیری خاص در زمینه این پرونده انجام نشـده بود تا اینکه با این فرمایشـات ورود پیدا کردیم. او تأکید کرد: این بخش هیچ ارتباطی به بازگشت این اموال ندارد و موضوع ما این است که آیا دولتمردان و بانک مرکزی تعلل و قصـوری کرده‌اند که اگر ایـن اتفاق رخ داده باشد، باید مجازات شوند و این بخش را حتما رسیدگی و نتیجه را به اطلاع مردم خواهیم رسـاند؛ اما مهم‌تر از این بخش، نفس سـرمایه‌گذاری است که در کشور آمریکا انجام شـده است. اسـماعیلی گفت: در همه دولت‌ها چه در دولت فعلـی، چه در دولت ماقبل و چه در دولت قبل از آن، ایجاد زمینه‌ای برای اینکه این اوراق به کشور بازگردد یا تبدیل به طلا و ارزهای دیگر شـود یا به بانک‌های دیگر منتقل شود که از دسترس دولت آمریکا خارج شـود، به عهده دولتمردان بوده و دولتمردان دولت‌های مختلف باید به مردم پاسـخ‌گو باشند که چرا این‌گونه رفتار کردند که بیت‌المال آن‌قدر متضرر شود. اسـماعیلی یادآور شد: بخش بعدی این موضـوع پیگیری‌های قضائی در مجامع بین‌المللی و دادگاه لاهه و طرح دعوی در برابر این اقدام غیرقانونی دولت آمریکا اسـت که در این جهت اقداماتی انجام شـده و دادسـتانی کل کشـور به موازات این پرونده مکاتباتی را با رئیس‌جمهور، معاون اول، وزیر اقتصاد و دفتر پیگیری‌های حقوقی رئیس‌جمهور انجام داده و اولا توصیـه کرده که سـایر دارایی‌ها را نجات دهید که مابقی دارایی‌ها در خارج از کشـور به این آسـیب مبتلا نشـود و ثانیا اعلام آمادگی کرده که حاضریم به عنوان دادستانی کل کشور و قوه قضائیه به شما برای استرداد حقوق مردم در مجامع مختلف کمک کنیم. او خاطرنشان کرد: استرداد و بازگشت این اموال بر عهده بانک مرکزی و دولت در هر مقطع زمانی خواهد بود و موضوع اهمال و تقصیر را حتما با عنایت ویژه ریاست قوه قضائیه پیگری کرده و به اطلاع مردم می‌رسانیم.

حسـن روحانی، در سفر به یزد گف